

Locuint'a Redactorului

si
Cancelari'a Redactiuniie in
Strat'a tragatorului [L5-
vésztoza], Nr 5.

Serisorile nefrancate nu se voru
primi decatu numai de la corespun-
dintii regulari ai „Federatiunii.”
Articlii tramisi si nepublicati se
voru arde.

FEDERATIUNEA

Diurnalu politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va esi Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Pretiu de Prenumeratiune:

Pre trei lune . . . 3 fl. v. a.
Pre siese lune . . . 6 „ „ „
Pre anulu intregu . 12 „ „ „

Pentru Roman'i:

pre a. intregu 30 Fr. = 30 Lei n.
„ 6 lune 16 „ = 16 „ „
„ 3 - 8 „ = 8 „ „

Pentru insertiuni:

10 cr. de linia, si 30 cr. fac'sa tim-
brale pentru nesce-care publica-
tiune separatu. In loculu deschisu
20 cr. de linia.
Unu esemplariu costa 10 cr.

*D'in caus'a santeloru nostre serbatori nume-
rulu prossimu alu diurnulu nostru va aparé numai vini-
ri-a venitoria.*

Redactiunea.

Congresulu catoliciloru si guvernulu.

Ultramuntanii magiari si-au jucat'u canonulu
cauticu. Conducatori dantiului au fostu AEppulu
Simoru cu botanistulu Hainaldu, care, precum
se scie, multu iubesc'e „florile d'albe.” D'apoi se-
cundantii? Totu cavaliere de frunte d'in vechi'a
rugina aristocratico feudala si spum'a jesuiti-
loru mireni, d'alu de Cirachi, Aponyi, Se-
nyei, Zici, etc. Si agitatorulu Cosiuthianu de o-
diniora, Virgiliu Szilágyi! Dupa legea electorala,
bine combinata, majoritatea congresului au fostu
fresce ultramuntana, prin urmare si fetulu au tre-
buitu se semene parintelui seu. Operatulu aduna-
rii catolice (statutele) puse in uimire pre toti
omenii luminati, interitandu spiritele credinciosi-
loru catolici si insuflandu grige insu si guvernului,
care se pare a fi datu de mare incurcatura, ve-
diendu-se de odata preste acceptare intr'unu con-
fictu forte neplacutu facia cu poternicia ierarhia
catolica si armata ei cea intunecata.

Alta data vomu impartesi punctele principali
a le statutului, pentru ca se cunosca si cetitorii
nostri spiretulu ce au predominitu la compunerea
acelui-a-si, cu asta cale ne marginimu a releva
conclusele acelea prin cari se da lovitura potesta-
tii de statu, tindiendu a i se smulge d'in mana
cate-va drepturi esentiale, cari le esercea in afa-
cerile besericesci, in poterea dreptului ce i com-
pete a supra toturoru societatiiloru si corporatiu-
niloru d'ia statu, paditu cu scumpetate de poterea
esecutiva a toturoru staturiloru europene. Ba cati-
va suverani, pentru meritele loru facute intru in-
tresulu besericeii, au fostu indiestrati de Patriarciu
Romei cu drepturi si prerogative speciale. Asié
celu d'antaiu fiu alu besericeii (Domnitorulu Fran-
ciei); celu mai crestinu (alu Ispaniei); si celu
apostolicu (alu Ungariei). Acestu d'in urma, daca
ar da, sanctiunea sa, statului adunarii catolice,
atunci s'ar' desbraca insu-si nu numai de dreptu-
rile si prerogativele sale personale ca rege aposto-
licu, dar' totodata lasandu se forma statu in statu,
ar' surupa potestatea de statu si ar' puue temeiu
la domniea ierarhieii catolice preapotentie prin
avere si influentia. Ierarhia catolica este ce e
dreptu magiarona si magiarisatoria, este ca pre-
totindenea in Europ'a, asié si aici, man'a drepta
a guvernului de si constitutiunali in forma, dar'
despoticu in realitate, ba ierarhia cat. au afectatu
si patriotismu, constitutiunalismu si alte d'astea,
afurisite prin Silabulu papale, incatu s'ar' poté
crede, ca guvernulu ung. n'ar' avé causa d'a se
indoi ca se e camotodie de la monarculu sancti-
unea statuteloru, — totu-si guvernulu nu pote si
neci nu va uitá, ca ierarhia cat. impregnata de
doctrina jesuitica, nu cuno-ce neci patria, neci
natiune, neci alta potestate decatu pre acea alu
carei a representante, devenitu infalibilu, reside in
Rom'a. — Potestatea de statu nu pote privi cu
indiferentismu la acelea concluse a le adunarii au-
tonomice, cari taia in drepturile sale si a le le-
gislatiunii, precum sunt:

Numirea episcopiloru, abatiloru, si canonicu-
loru etc. prin adunarea auton., adeca ea se propu-
na si corona se numesca.

Administrarea eschisiva a bunuriloru si ave-
riloru preutiesci;

Desfiintiarca placetului regescu, aplecandu-
se falsu principiulu „beserica libera in statu li-
beru, si

Aruncarea de dari a supra credintiosiloru
besericeii catol.

Conclusele acestea nu se potu privi cu indi-
ferentismu, opiniunea publica trebuie se cunosca
ce pusetiane va lua guvernulu facia cu congre-
sulu conchiamatu prin conlucrarea sa. Singur'a
impregiurare ca consiliarulu minist. Demitriu Hor-
váth, ca deputatu mireanu membru alu congre-
sului cat., s'a tinentu de opusetiune, nu este ga-
rantia de ajunsu pentru a crede, ca si guvernulu

ca atare aproba principiile consiliarului seu si ca
este gata a le si valida. D'in asta causa capulu
centrului stangi dietale, Colomanu G h i t f (insu-
si catolicu) fece in camera interpelatiunea memo-
rabila, cunoscuta cetitoriloru nostri d'in raportulu
dietalu. Motiyarea au facutu-o cu intieptiunea
nui adevératu omu de statu si, camera intrega
a fora de cati-va ruginiti, au primitu o cu mul-
tiumire.

Clericali ultramuntani in diet'a tieriei primi-
ra provocatiunea si, prin organulu contelui Ferdi-
nandu Zichy, suscepura lupt'a parlamentaria, ce e
dreptu cu multu zelu si intetire, dar' cu mai pu-
cina desteritate si pricepere. Zichy intreb'a pre
ministru, de are se respundia catu de curendu
la interpelatiunea lui Ghiti, si prin dechiaratiunea,
ca in cestiunea autonomiei catol. nu impartiesce
parerile lui Ghiti, a multiumi pre „bunii si cu-
riosii catolici.” Parerile lui Ghiti, adause mai de
parte ruginitulu conte, stau in contradictiune cu
liberalismulu, cu egalitatea si libertatea religiunii,
deci ministru se grabesca a respunde, vedi bine,
intru intiesulu curiosiloru si a ruginitiloru. Arist-
ocratulu feudalu si ultramuntanu pricepe de mi-
nune folosulu libertatiloru invocate, dar' fresce
numai unde i vine bine la socotela.

Dupa aceste interpelatiuni noulu ministru,
bietulu Pauleru, seu mai bine d'icundu, intregu
ministeriulu se afla intr'unu cornu de capra. Se o
rumpa cu ierarhia catolica? Nu se indura. Cauta
in tote partile dora i vine ajutorulu de unde-va.
Romanii au facutu de multe ori bune serviciu gu-
vernului. Schmerling si Reichenstein, potu se mar-
turisesca, daca ar' vre se nege cavalerii nostri,
deci ministeriulu ung. se roga lui Ddiu ca Ro-
manii gr. cat. se alerge a scoate castanele d'in
spudia si a lua supra si odiulu ierarhieii cat. Inse
tempurile sunt altele, istoria nu se repetiesce, Ro-
manii s'au saturatu de glori'a d'a servi de instru-
minte indemanatece. Mai pape si guvernulu dupa
cum si-a saratu. Apoi diu daca pote ignora pre
romani, ca factori in politica, fie-i rusine obradiu-
lui daca nu-i pote ignora si in cele besericesci.

Cu tote acestea congresulu besericeii rom. gr.
cat. nu se pote refusa.

Cat. Cens.

Nou'a brosiura a generalului Fadejew.

Ca suplimentu la prim'a sa brosiura, intitu-
lata „Poterea armata a Rusiei”, generalulu rus-
sescu Fadejew a pregatitu acum de curundu una
brosiura noua. Scopulu principalu alu acestei noue
scrieri a lui Fadejew este — precum afirma unu
correspondente d'in Petropole alu diurnului „Pest.
Lloyd” — de a intempina „explicatiunile gresite”,
cari s'au datu primei sale publicatiuni d'in mai
multi parti.

Precum se vede, opiniunea lui Fadejew, ca
ori-ce resbelu, care Rusia va avé se lu intreprin-
da, are se se decida la confiniile vestice ale im-
perului Tzariloru, a aflatu contradicere seu du-
bietate in cercurila politice si publiciste. — Cu
osebire se pare inse, ca organele rusesci n'au
intielesu intentiunea lui Fadejew si au combatutu
assertiunile lui, d'icundu ca, afara de cestiunea
orientale, alta cestiune nu pote se produca una
coalitiune europena contra colosulu nordicu, de
ora-ce Poloni'a pre pucinu intereseza Europ'a, si
ca chiaru cestiunea orientala nu se va poté resol-
ve la „confiniile vestice”, de ora-ce Angli'a nu
vre se conceda schimbarea cartei europene si astu-
feliu nici-una-data nu va spriginu unu resbelu con-
tinentalu. Acestoru si altoru obiectiuni dedica Fade-
jew replic'a sa, carea nu este alta-ce, decatu sus-
tinenerea si aপরarea tesei: „Nice una cestiune,
care atinge pre Rusia, nu se pote resolve fara
unu resbelu cu Austria.”

Spre combaterea seu celu pucinu slabirea ob-
iectiuniloru mentionate, Fadejew infra mai inain-
te de tote urmatriciele trei puncte: 1. Una coali-
tiune contra Rusiei este posibilu si fara de ces-
tiunea orientala. Dovéda, ca acésta coalitiune s'ar'

fi efeptuitu inca in anulu 1863, candu Napoleonu
negocia in Vien'a pentru una aliantia ofensiva,
daca Austr'a n'ar' fi vacillatu, n'ar' fi statu pre-
cugrte vre o cate-va dile. Unu asemenea casu se
pote inca repeta facia cu cestiunea polona. 2. Ang-
li'a, fresce, nu doresce se amalgameze cestiunea
orientale cu cea polona, dar' nu dora ca ar' avé
se renuncie pentru acésta la pretensiunile sale in
Oriente. 3. Resbelulu d'in 1856 a remasu locali-
satu numai in urm'a retinerii Rusiei facia cu ul-
timatulu austriacu.

Dupa acésta Fadejew trece eschisivu numai
la cestiunea orientala, ca cea mai insemnata pen-
tru Rusia, de ora ce o amenintia necontentiu cu
coalitiuni inimice, si de ora-ce acésta cestiune
formeza conditiunea fundamentala a pusetiunei
sale politice militare. — Acésta cestiune este inse
cam insielatoria, ca ci sfer'a ei cresce necontentiu.
Ca mesura pentru acésta estindere se potu lua
raporturile Austriei facia cu Rusia cu ocaziunea
ori-carui resbelu cu turcii.

In anulu 1786, Iosefu II. s'a potutu pré-usio-
ru alia cu Catrin'a, de ora ce atunci nu existá
inca cestiunea de nationalitate. — Dar' indata la
1807, dupa rescol'a serbiloru, s'a schimbatu poli-
tica vienesa. — Austria, ca se nimicésca aliantia
intre Rusia si Francia, a intratu in resbelu con-
tra lui Napoleonu I., si dupa aceea si-a maritatu
pre arci-duces'a dupa elu. In anulu 1853, Austria
ambla se complaneze diferentiele, dar', dupa-ce
s'a convinsu, ca Napoleonu III. intra in acitiune,
indata a inceputu resbelulu, si atunci nu era vor-
ba de resolverea cestiunii orientale, ci numai de
nesce detaiuri de rangulu alu duoilea.

Auctorulu vre se documenteze cu ori-ce pre-
tiu, ca Rusia nu pote porta resbelu pre penin-
sul'a balcanica fara invoirea Austriei, si acésta in-
voire nu o va primi ea nici una-data. Intrarea in
Turcia europena e posibilu numai prin porta
d'intre anghiuu sudu-osticu alu Carpatiloru si
gurele Dunarii; chiaea la acésta porta o are Aus-
tria, si de aceea degia Paskievici a afirmatu, ca
cestiunea orientala trebuie deslegata in Vien'a si
nu in Constantinopolea. „Poterele marine sin-
gure nu ni potu inchide calea prin Bosforu, nice
chiaru cu potere armata — Austria inse ne pote
opri, dice Fadejew, fara nice una puscatura, nu-
mai prin neutralitatea armata — seu ni va de-
schide calea spre Vistula, dupa ce va rescola pre
poloni.”

„Noi numai prin Austria potemu intrá in
Turcia”, — ori-care altu planu nu este aplica-
bilu. Cestiunea, daca Rusia este de ajunsu ar-
mata pentru unu resbelu cu Turcia, in care nu
va poté conta pre nice unu aliatu europenu, auc-
torulu o resolve, d'icundu, ca Rusia nu pote incepe
unu asemenea resbelu nici de cum. A ocupá prin-
cipatele dunarene ar' fi numai atunci cu potintia,
daca ar' poté asiedia la confiniile vestice 300,000
fetiuri, si atata este pré multu.

Catu despre Austria, ea nu pote urma
alta politica in cestiunea orientala, fara ca se nu-
si prepare in sa si ruin'a. Austria seu ar' trebui se
prepara pre slavii de unicoloru de Sava si se-
puna in pusetiunea slovaciloru d'in Ungaria, seu
ar' trebui se puna pre slavii de d'incece de Sava
pre una trepta cu principatulu Serbiei, — una
asemenea strafomare involve inse unu mare pe-
riculu pentru venitoriulu Austriei germane, si unu
periculu de morte pentru Ungaria, cu osebire
pentru partea ei ostica.

Camer'a reprezentantiloru Ungariei.

Siedintia de la 4. aprile, 1871.

Presiedintele Paulu Somssich deschide siedintia came-
rei reprezentantiloru la 9 ore a. m. — D'in partea guver-
nului sunt de facia ministrii: Balt. Horváth, Carolu Ker-
kapoly si Vilhelmu Tóth.

Dupa verificarea processului verbalu alu siedintiei tre-
cute, presiedintele anuncia mai multe petitiuni, cari se trecu
la comisiunea petitiunaria d'impreuna cu petitiunea presin-
tata de deputatulu b. Albertu Wodianer.

Siedinti'a de la 5. aprile 1871.

Presiedinte: Paulu Somssich. Pre banchele ministeriali: Balt. Horváth, Vilhelmu Tóth si Iosifu Szlávy.

Dupa cetirea si verificarea processului verbalu alu siedintiei d'in urma, presiedinte anuncia mai multe petitiuni, cari se transmitu comisiunei petitiunarie d'impreuna cu petitiunile presintate de deputatii Paulu Jámbor si Grigoriu Patrúban.

Emanuilu Hrabár interpelleza pre ministrulu de culte si instructiune publica, daca are cunoscintia, cá est-tempu s'a pusu conditiunea, cum-cá la stipendiele ce se impartu d'in fondurile de sub administratiunea domniei sale nu potu concurá si tenerii greco-catolici, ci numai cei romano-catolici. — Interpellatiunea se va comunicá ministrulu concerninte.

Virgilu Szilágyi presinta raportulu comisiunei pentru essaminarea socoteleloru, relativu la socotelele camerei de la inceputulu lui fauru pãna la finea lui iuniu 1870. — Raportulu se va tiparí si pune la ordinea d'ilei.

Trecundu-se apoi la ordinea d'ilei, se cetesce a trei-ora si primesce definitivu proiectulu de lege despre regularea relatiunilor urbariale. — Se va tramite camerei magistriloru spre pertratate.

Emericu Hodossy face ore-si-cari observári cu privire la ordinea d'ilei pentru siedinti'a venitoria, statorita in siedinti'a precedenté, inse camér'a sustiene neschimbata ordinea d'ilei statorita degiã, si cu acést'a presiedintele, pof-tindu serbatori fericite deputatiloru, inchiaia siedinti'a la 11 ore a. m. — Siedinti'a venitoria se va tiené luni, in 17. aprile.

Preotimea si instructiunea nostra poporale.

Motto: Daca m'ar' fi ocaritu inimiculu, asi fi suferitu, si daca celu ce me uresece s'ar' fi maritu a sup'ra mea, m'asiu fi ascunsu de d'insulu.

Era tu omule egalu cu mine . . . si cunoscutulu meu, etc.

Ps. LIV.

Imputárele ce se facu preotimei nostre romane de prin comune, cu privire la obligatiunile ei facia cu instructiunea poporale, atátu pre calea publicitatii, cátu si privata, sunt atátu de multe si grave, in cátu celu ce nu cunosece difficultátele multilaterale ale acestei clase, destulu de insemnata in corpulu natiunei nostre, prè usioru ar' deveni la aceea convingere intristatoria, cá preotimea nostra intru adeveru a degeueratu, si-a uitatu misiunea subluma, a cadintu in letargia si cá, prin urmare, in corpulu natiunei ea a devenitu unu membru putredu.

Provinu ore aceste imputári d'in decadinti'a moralitatii, caracteristic'a tempului nostru si fontan'a dispretiului ce intempina la totu pasulu supra-veghiatorii si propagatorii principiiloru referitorie la spiritulu, partea omului afina divinitatii, cari in mediloculu materialismulu dominitoru au devenitu neplacente, séu dora ele sunt productele pedantisimulu, care, fara de a strabate la medu'a cestiunei si a pricepe cauzele triste ce producu efecte doreroase, se apuca a combate cu totu foculu superficialitatii? judece stimatii cetitori. — Scopulu acestoru orduri e a areta, cá puseitiunea nemuliumitoria a instructiunei nostre poporale nu provine „cu deosebire" d'in apati'a preotimei nostre, precum afirma, d'entre cei mai multi, chiaru si preotulu I. Alutanu, in articulandru d'sale d'in Nr. 12 alu „Federatiunei."

Astfelu de imputári si acuse, dela straini amu mai auditu si cetitu noi preotii, inse, radiemati pre puritatea conscientiei nostre, le-amu trecut cu vederea, dar' candu vedemu pre unu frate alu nostru pasindu la medilocu si strigandu cu foculu temperamentulu teneru, cá caus'a ignorantiei, in carea orbeca poporulu nostru, intre altele, „suntenu cu deosebire noi preotii, cari nu nesfiiu a nelaudá cu epitetulu de parentii lui spirituali, fara inse a ne in-ovrigbataru cátu de putienu de cultivarea spiritulu, a mitemosul."

Grea acusa, dle Alutane s'frate in Christosu! si grea bomba ar' fi acést'a a sup'ra preotimei, daca n'amu scí, cá celui ce o arunca, fiindu unu d'leriu nou in via Domnului, i lipsesce cunoscintia esacta despre greutátele cu cari se cultiva aceea in impregiurárele de acam'a, mai alesu in respectulu instructiunii.

Cá impregiurárele vitree si nepasarea inteligentiei impedece inaintarea culturai nostre poporale, concedu, dar' la acusa radicata in contra preotimei nu potu a nu face unele reflexiuni modeste, si anume: Ore preotimea singura e caus'a de in una multime de comune scol'a stá inchisa d'in lips'a docentiloru, numai in cátu-va apti?

Ore preotimea singura e caus'a daca, nedispunendu preste una putere executiva, si ca atare neajutorata de cátra deregatoriile civile, nu pote efectul la tempulu séu organizarea scoleloru si frecuentarea regulata a acelor-a, séu candu unu jude procesuale, fia romanu séu magiaru, venindu in comuna si intielegundu despre starea trista a scolei, adese-ori se departéza fara nece o despusetiune in asta pri-

vinia, séu celu putienu se platesce cu una sucire de mustetie?

Preotimea e de vina daca, cu incubarea jidaniloru prin comune, cu inmultirea spiretului pre cont'a moralitatii, si aruncatu unu noru de locuste, a inundatu unu torinte poternicu, care, pre langa enormele dauné fisice, rapesea nimicesce florile cele mai sante ale virtutii?

Se imputa preotimei, cá nu se silesce a areta poporulu folosulu invetiaturei, fan de a se luá in consideratiune sfasietoria impregiurare, cá siepte Crisostomi cu totu atáte gure de auru nu potu efectui atát'a bine moralu, cáta dauna spirituale produce un crácima jidana in unele comune.

Cu aceste nu voiescu a dice, cá preotimea nostra ajunsa intre astfelu de impregiurári, debue sé-si depun arm'a; nu, ea se va nesu a luptá cu spiritulu blandetiloru si alu intieptiuni crestine, cá-ci, daca poporulu in ignorantia sa e capace de a resiste, pentru ce sé nu se pretinda constantia solida si resemnatiune si de la cei ce posesiedu convingerea temeinica despre santien'a cauzei pentru carea se lupta? Preotimea se va luptá amesuratu misiunei sale de a propagá si latí lumin'a adeverului, se va luptá cu energi'a pretinsa de importantia cauzei, si, daca vitregimea tempului i va denegá girland'a triumfulu, atunci si-va cercá mangaiarea in conscientia sa.

Totu in articulandru preotulu I. Alutanu se dice, cu privire la preotii: „multi sunt de aceea, cari subjugati fiindu de marsiavulu interesu materiale, necia minte nu-si aduc de scola", si mai la vale: „multi d'entre conducatori poporulu — intre cari firesce vinu de a se intielege si preotii — pre cari spurcata lacomiasia avaritia ia adusu indiscreditu inaintea poporulu."

Ací dara „multi" d'entre preotii nostri se acusa de materialismu si avaritia, cari i-ar aduce in discreditu inaintea poporulu. Nu voiescu a combate adeverulu d'in fasiunile tenerulu preotu, ci, precum mai susu asié si aci, voiu sé-mi facu cáte-va reflexiuni modeste.

Principiulu relegiunei crestine, care e a suferi mai bine putiena dauna, decátu a dauná pre altulu, si alu adeveratei culturai, cari nu-si potu contradice — ar' pretinde, ca celu putienu pastorii spirituali sé fia neinfecati de morbulu materialismulu, atátu de generalisatu in epoc'a nostra.

— Dar', pre langa tote aceste, daca unii d'entre d'insii s'ar paré a suferi de acestu morbu, sé studiemu cu atentiune luerulu, sé ne cascigámu una cunoscintia esacta despre elu si apoi sé aruncámu pétr'a; da! sé cercámu, si ne vomu convinge, cá la unii d'entre preotii nostri materialismulu este unu efectu condamnabilu alu unei cauze doreroase si sentita amaru in decursulu mai multoru secle, a carei-a delaturare aterna de la ameliorarea impregiurárilor nostre sociali; o acceptámu de la legi favoritorie, si o dorimu de la sinodele nostre besericesci prè multu oftate. — E unu adeveru nedispútabilu, cá inaintare spirituale fara stare buna materiale nu se pote presupune, neci se pote negá, cá celu ce traiescu in societate, si pre terenulu activitatii se inverte in angust'a-i sfera fara mediu-loce materiali, nu pote corespunde deplinu misiunei sale, ca patriotu bunu, ca fiu adeveratu alu natiunei si ca particica folositoria in mosaiculu omenimei. Si, daca stá acést'a, atunci ce sé dicemu despre preotimea nostra romana, de la a carei activitate pre terenulu culturai natiunali se pretinde atátu de multu, fara ca ea sé se pota bucurá de mediloco materiali in mesura numai in parte multiumitoria? Sè nu uitámu neci ace'a,

cá una parte insemnata a inteligentiei nostre, atátu in tempurile de trista suvenire, cátu si in prezentu a estu si iesu d'in familie preotiesci, séu celu pucinu, la influinti'a acestoru-a. Da! preotimea e chiamata prin puseitiune sa a premerge in cultura si a innaltá drapelulu progresarei, si, daca unii d'entre membrii ei desvolta una activitate si in procurarea celoru materiale, de cari sunt lipsiti — inainte d'a li dá epitetulu de „materialisti", a-i acusa cá prin acést'a instrainéza poporulu decátra ei, sé luámu in considerarea urmatoriile:

a) Nefiindu competintiele stolarie defpte si specificate in modu precisu in tota Archidiecea Albei-Iulie, e remuneratu pentru diversele sale functiuni cáte cu una parochia ori dome de „ciutoci", amocurntu usului vechiu, éra in altele astfelu de competintie se urca in modu arbitraru la suma de florini, ce'a ce nu pote adauge la auctoritatea, confidentia preotulu facia cu credintiosii séi. Totu de aici resulta

b) ur'a, cerbicos'a ce intempina parochii teneri, ca sucesori ai unoru parochi bestrani fideli pãna la fanaticismu usureloru invecchite, in nesuinti'a loru de a face cea mai mica reforma.

c) In multe casuri contribuie la derogarea auctoritatii preotiesci si la nimicirea reverentiei si a iubirei poporulu facia cu parintele séu spirituale chiaru si nefericitulu casu alu veduviei tempurie, impossibilitatea de a pasi la a dou'a casatoria, acestu jugu impusu de canone invecchite, catena ruginita ce apesa una parte a preotimei nostre, tienendu-o totu-de-una-data legata de fanaticismulu seclileru primitivi ai crestinismulu, si care impreuna cu celibatulu, doue institutiuni contrarie lui Ddieu, santei scripture si naturei, au inavutitu cronic'a scandaleloru; trasnetu — celu d'antáiu in mediloculu fericirei familiare a unui preotu, care se sustiene

Carolu P. Szathmáry interpelleza pre ministrulu de comunicatiune, daca este aplecatu a conchiamá una comisiunea constatatoria d'in barbati de specialitate si d'in persone locale interesante, spre a statorí statiunea liniei ferate Báltaszék-Zakány, ce are a se radica langa Kaposvár.

Alessandru Tórk pune pre biuroulu camerei unu proiectu de resolutiune, dupa care ministrulu de interne este invitatu ca, — considerandu impregiurarea cá statulu s'a ingrigitu si interesatu pãna acum'a numai de teatrulu natiunali ungurescu d'in Pest'a, precandu teatrele provinciale inca forméza, unu factoru importantu in cultur'a natiunala (se intielege unguresca Rap.), si considerandu, cá teatralistii provinciali si directorii teatrali voru tiené in serbatoriile Pasceloru, una adunare in Pest'a, — sé-si indrepte atentiunea si a sup'ra acestei adunári si a resultatelor ei. — Proiectulu se va tiparí si distribuí.

Edmundu Szenczey interpelleza pre ministrulu de comunicatiune in privinti'a impreunárii capitalei tierci cu cetatea Semlinu prin una cale ferata.

C. Ferdinandu Zichy doresce a adresá ministrulu de culte si instructiune publica una interpellatiune, la carea i-a datu ansa interpellatiunea d'in siedinti'a precedenté a deputatulu Colomanu Ghyczy. (A se vadá Nr. tracutu alu „Federat.") Oratorele spune, cá ar' nutri temeri mari candu ar' trebui sé creda, cá spiretulu acestei interpellatiuni a deputatulu Ghyczy e spiretulu ce predomnesce acést'a camér'a. (Strigári d'in stang'a: Da, acelu-a e si spiretulu camerei.) Prin interpellatiunea lui Ghyczy se acusa reprezentanti'a unei confessiuni forte numeroase, cá ea n'a respectatu legile tierci, cá a adusu decisiuni ilegale, si cá voiesce a-si executá decisiunile inainte de ce ele ar' obtiené aprobarea legislatiunei. Dupa ace'a oratorele si-face, pre scurtu, observatiunile sale cu privire la singuratecele puncte de acusatiune d'in interpellatiunea, mentiunata, d'icundu, cá Ghyczy voiesce tratá acést'a afacere d'in punctu de manecare alu evului mediu, si ca camér'a sé aduca decisiune in una afacere atátu de importanta pre bas'a informatiunei sale unilaterale si individuale; inse, pentru ca ministrulu de culte sé pota cátu mai curundu liniscí pre catolicii tierci prin respunsulu séu basatu pre informatiune competentá si obiectiva a stáarii lucrului, sé vede necesitatu a-i adresá urmatoriile intrebári: Are dlu ministru de cugetu a respunde cátu mai curundu la interpellatiunea lui Ghyczy si a procurá catoliciloru tierci liniscirea ce o potu acceptá, si a nume, are domni'a sa de cugetu a-i asigurá, cá dreptulu lor basatu pre §-ulu 2 alu art. de lege XX. d'in anulu 1848, de a-si statorí autonomu organizatiunea, nu li se va negá, unu dreptu, care s'a accordatu confessiunei greco-uneunite prin articulu de lege IX. d'in anulu 1868?

Interpellatiunile se voru comunicá ministriloru concerniuti.

Ioanu Geczó pune pre biuroulu camerei raportulu comisiunei centrale despre comassatiunea si segregatiunea in Transilvania. — Se va tiparí si pune la ordinea d'ilei.

Dupa ace'a camér'a trece la ordinea d'ilei si continua desbaterea speciala a sup'ra proiectulu de lege despre regularea relatiunilor urbariale. Cu privire la §-ulu 80, remasu nevotatu in siedinti'a precedenté d'in caus'a cá camér'a n'a fostu completa pentru a poté aduce decisiuni, se primesce propunerea ministrulu Horváth, éra proiectulu de resolutiune alu deputatulu Adamu Lazaru se respinge.

§. 81 se admite fara observatiune; dupa paragrafulu acestu-a se primesce, la propunerea ministrulu de justitia Horváth, unu nouu §. 82, dupa care, despre regularea afacerilor urbariale ale comunelor Tolmáciu si Branu d'in fundulu regescu, va fi obiectulu unei legi separate.

§-ii 82—88 se primescu nemodificati. Relativu la §-ulu 89, Tom'a Pécly propune omiterea lui, ce'a ce se si intempla.

La §-ulu 90, care trateza despre rescumperarea obligatiuniloru, ministrulu de finacie Kerkapoly propune, ca amortisarea obligatiuniloru sé se intemple diumetate prin sortitara, si ce'alalta prin rescumperare. Modificatiunea se primesce. — §-ii 91—96 se admitu nemodificati.

Dupa ace'a se pune in desbatere raportulu comisiunei economice, relativu la sporirea salariulu pentru siefulu biuroului stenograficu alu camerei Emanuilu Kónyi, si se primescu fara observatiune.

Urmeza proiectulu de resolutiune alu deputatulu Danielu Irányi, conformu carui-a guvernulu are sé presinte camerei unu proiectu de lege, care dispune, cá tote oficiile guverniali — afara de ale secretariloru de statu, consiliiloru ministeriali si ale secretariloru presidiali — au sé fia ocupate cu individi, cari au depusu essamenu inaintea unei comisiuni numite de ministrulu respectivu, si au primitu testimoniu despre capacitatea loru. — Danielu Irányi recomanda camerei, prin cuvinte putiene, primirea proiectulu séu de resolutiune; inse, dupa una discutiune scurta, la carea participara ministrulu justitiei Horváth, Alessandru Almássy, Paulu Hoffman, Ernestu Simonyi si Grigoriu Patrúban, camér'a lu respinge.

Dupa ace'a se statoresce ordinea d'ilei pentru siedinti'a prima, carea se va tiené dupa serbatori, in 17. aprile, si cu acést'a

* Siedinti'a se inchiaia la 11^{1/2} ore a. m.

inca chiaru de câtra acei-a, cari „strecura tîntiarului si inghitu camil'a“ Efectulu acestui canonu nefericitu in tempulu prêsente n'are lipsa de comentariu.

d) Insa-si crescerea de asta-di a clerului teneru nu corespunde intru tote scopului. Nu o întielegu in respectulu sciintieloru teologice, cã-ci pre langa cunosciintele lui religiozitate cascigato in cursulu gimnaziale, in cursulu aloru patru ani ce-lu percurge in institutelu nostre teologice gr. c. romane, si in specie in seminarulu archidiececanu d'in Blasiu, nu se ocupa cu alta-ce decãtu cu memorisarea continua a totoruru ramurilor d'insciintiele teologice, asiè in câtu nu e dogma, carea sè nu o scia aperã, daca voiesci, chiaru si cu absurdele canone tridentine, si totu-si unii d'între tenerii nostri teologi, candu se asièdia prin parochie, sunt siliti a primi instructiune de la mósia, a-dese-ori chiaru si in administrarea santului botezu, Da! ei in tempu de patru ani, pre langa rigorea unei vietie întocmite dupa principie vechi, teoriseza pâna la ametire, fara de a pune multu pondu pre praca. Totu de aici resulta pentru parochi

e) lips'a totale a cunosciintei si pracsei despre drepturile civile esistinte, despre modulu procedurii in diverse cause. Procesele, cu deosebire cele urbariale, sunt in tote partile nenumerate. Primulu pasiu ce-lu face poporulu conturbatu in dreptulu sèu, e câtra cas'a parochiale; da, elu dèrga la parochu pentru consiliu practic, nepotendu depune indata in man'a advocatului sum'a pretinsa numai pentru informatiune, de unde departandu-se nemangaiatu bietulu tierianu, ne potemu intipuf ce parere si-va dá despre pastorulu sèu sufletescu, mai alesu' daca cunoscemu scrupulositatea poporului in judecarea inteligintiei sale.

Dar' sè cercãmu sorgintele dispretiurei si alu instrainareii poporului facia cu preotfimeã si acolo, unde ni se plamadescu ordinatiunile si ni se desbatu causele canonice sciindu bine cã de comunu „de la capu se impute pescele,“ unde invitandu si pre dlu Alutanu lu consultãmu, ca atunci candu combate ratecirea unei societãti, sè observe nu cum-va premergu insi-si conducatori ei, sè cerce, cã ore morbulu d'in membrii estremi ai unui corpu nu provine d'in activitatea scalciaa a creierilor? . . .

Cãtu reu nu causèza de es. numai traganarea proceseloru canonice si amènarea loru pre tempu îndelungatu, precum vei fi sciindu, dle Alutanu, despre caus'a unui parochu nu prè departe de Dni'a Ta; èra de alta parte treceera cu vederea, acoperirea, ba chiaru favorirea unoru individi eclesiastici cu vietia scandalòsa, ce'a ce nu pote a nu indignã pre ori-ce sufletu necorruptu?! Sè nu mai citãmu multe esemple, cã-ci ni e destulu scandalulu d'in antrecutu comisu de câtra economulu seminarului d'in Blasiu.

Sè luãmu in considerare serioasa urmatori'a colisiune de principie forte ciudata :

a) Preotfimeã d'in Arci-dieceasa se opresce dela portamã oficieloru civile de una parte, èra de alt'a se provoca d'iosu a inaltã rogatiuni ferbinti pentru revenirea perdulu regimu lumescu in posesiunea „santului parinte“, anstiuulu preotu. — Nu vrèu a sustienè, cã dora oficielu comunali-civile aru fi convenientu cu statulu preutiescu, ci voiu numai a întrebã, cã ore relative preotfimeã romana mai multa miseria, immoralitate si ticalosia a produsu in poporu prin ducerea oficieloru comunali, decãtu a produsu sceptululu de feru alu Sultanulu d'in Rom'a? Statistic'a ni raspunde, sè comparãmu numai moralitatea Romei cu a ori-carei capitale, fia chiaru protestanta.

b) In ce consecintia pote fi recomandarea celibatului mai pâna la impunere, precum si remunerarea acelu-a cu acoperirea fapteloru ucidentorie de moralitate?

c) Ce insemnetate pote avè bucuri'a, cu carea se primesce si se chirotonese cãte unu proselitu ratecitu d'in beseric'a fratiloru neuniti, carea ori si cum fu si este mai liberala, constitutiunale si natiunale — fia acelu-a chiaru si semi-surd?

In asemenea impregiurãri romanulu, avendu cunosciintia despre sublim'a doctrina-a Salvatoriului, aruncandu una privire spre apusu, si vedendu numai dogm'a infallibilitãtii, èra alt'a spre principiele de speci'a celoru mai susu amantite, ce se virescu in beseric'a noastra gr. cat., nu pote a nu eschiamã cu unu patriarclu alu Constantinopolei: „Abhorisco gli errori delli Papisti e le superstitioni delli Graeci“, care sentintia unu Archidiececanu alu nostru nu si-ar' potè-o traduce mai fidelu si mai acomodat decãtu: „In fiorezu-me de nebuliele Romei si me dore de ratecirile Blasiului.“

Da, cã-ci ce vomu sè conchidemu d'in unele ca aceste, decãtu aceea, cã in beseric'a noastra se pune in praca principulu moralu-iesuiticu: omnia quaequae tibi placent fac, numai sè nu te veda nimene sèu „si non caste, tamen oculte.“

Ce potemu conchide alta-ce, decãtu cã democratismulu care se basèza pre principulu religiozitate crestiune, si carele este devis'a si ar' debuf sè fia caracteristic'a besericeii orientale, prin urmare si a besericeii nostre gr. cat., in locu de a se reduce la originalitatea sa, stagnèza, ba dà simptome de absolutismu apasènu.

D'in tote aceste se potu convinge atãtu stim. cetitori, cãtu si d. preotu Alutanu, cã intru adeveru „in deosebire“ preotfimeã e caus'a stagnareii nostre in respectulu culturale poporali, si cã ore numai materialismulu si avariti'a unoru preoti produce instrainarea si neincrederea credintiosiloru

facia cu pastorii loru spirituali? — Deci, spre inchiare, ti dteu dle Alutane si frate in Christu, cã dnia ta, cã preotu teneru, fara parochia, cu totu dreptulu poti fi asemenatu cu asemenea sierbitoriu alu lui Christu, care, printre cei-a-lalti parochi asudatori in via Domnului, te preambli cu manile pre siolduri, fara de a avè cunosciintia esacta despre multele loru dificultãti. Deci studieza si petrunde in medu'a lucrului, apoi te urca pre cathedra a infruntã si capacitã preotfimeã. Dar' si pâna atunci sè eschiamãmu: O! canone-loru prea-dorite ale multu oftateloru sinode miste vina imperati'a voastra!

Unu presbiteru romanu.

Invitare.

Adunarea generala a Reuniunii politice-natiunale a totoruru Romaniloru d'in comitatulu Aradului, fiindu convocata pre 2. octomvre st. n. a. tr. pentru organizarea deplina a Reuniunii, inse, dorere, tempulu reu si nefavoritoriu n'a permis ca membrii d'in partile mai indepartate sè pota participã intr'unu numeru mai insemnatu, si a se face o convocare nooa totu d'in acelu motiva pâna acum'a nu erã posibilu: organizarea deplina a Reuniunii nici in presinte nu este efaptuita.

Necesitatea organizãrii definitive si actiunea noastra solidaria inse facia cu evenimentele politice cari ni stau d'inainta, si facia cu pusetiunea noastra locale, carea imperativu pretinde sè fimu pregatiti la ocaziunea organizãrii municipalitatiloru, judetieloru si a comuneloru, este d'in d'i in d'i mai neamenavara.

Deci, siervindu-me de ocaziunea binevenita a siedintieloru sinodului eparchiale si a balului tinerimeii romane d'in Aradu, in conformitate cu dorintia exprimata a unei conferintie prealabile d'in dilele trecute, grabescu a face convocarea la adunarea generala a Reuniunii politice-natiunale a totoruru Romaniloru d'in comitatulu Aradului, carea se va tienè in 20/8. aprile a. c., dupa mediadila 4 ore, in localitatea institutului clericalu d'in locu.

Speru si facu conta siguru la consensulu natiunale si la concursulu cãtu mai pãmerosu alu iubitorulu mei confrati si membri ai Reuniunii, convinsu fiindu, cã asemenea sunt petrunsi de importantia evenimenteloru ajunse degiã pâna la pragulu usiei!

Obiectele discusiunii ale acestei adunãri au sè fia:

1. Projectulu de organizare alu comitetului de 15, relativu la completarea comitetului de 100.
2. Propunerea comitetului de 15, referitoria la infintiaru a comiteteloru particulare in diferite partiale comitatului, ce se voru face d'in sinulu comitetului de 100.

3. Raportulu comisiei ad hoc despre Regulamentulu pentru agendele ce cadu in sfera de activitate a siedintieloru adunãrii generale a reuniunii, si pentru cele ale comitetului, — respective normarea corelatiuniloru intre comitetele particulare si intre comitetulu centrale facia de reuniune.

4. Motiunea, facuta d'in partea conferintiei prealabile d'in dilele trecute, cu referintia la interpellatiunea deputatului dietale, domnulu Mircea B. Stãnescu, adresata ministrului de interne in diet'a Ungariei, in privintia denumirei comitetului supremu pentru comitatulu Aradului.

5. Desbaterea altoru motiuni si propunereii desine statatorie, ce se voru face d'in partea membriloru Reuniunii, si cari voru cadè in raionulu adunãrii generale.

Aradu, in 1. aprile 1871.

Demitriu Bonciu,

vice-presiedinte alu Reuniunii politice-natiunale romane d'in comitatulu Aradului.

Romani'a.

Adunarea deputatiloru.

Siedintia de la 15. mart. 1871.

Posturile de garda sunt indicite. Portile Camerei sunt pazite de doue batalione de garda, cari nu lasa sè intre in curte de cãtu cu bilete.

Siedintia se deschide la 1 ora, sub presiedintia d-lui N. Paclènu, presiedinte. Presinti 118 deputati. — Se citeşte sumariulu si comunicatele dilei.

D. primu-ministru, cerendu cuventulu, se suie la tribuna si citeşte mesagiulu Domnitorului, prin care arèta cã a numitu ca ministru de rebelu pre d. generariu Ionu Em. Florescu in loculu vacantu, remanendu d. Chr-Tell ca ministru de culte si instructiune. Dupa ace'a citeşte mesagiulu de prelungirea sesiunii camerei inca pre 26 dñle, incependu de la 16. Martiu. In fine adauge cã si ministeriulu Ionu Ghica a rogatu pre deputati se ide in considerare legile financiare, asemenea si d-loru amintescu starea deplorabile a financiariloru si ròga adunarea a votã legile fi-

nanciare, cã-ci e una suferintia completa in tote clasele societãtii. Dèe Camer'a unu votu de blamu, faca ce-o vrè, inse sè se termine una-data. Positiunea tieriei e grea nu numai d'in intru, ci si d'in afara, si au sè comunice comisiunii parlamentare alèsa ad-hoc nescu documente grave d'in afara. Arèta apoi cã ar citi acele documente camerei, inse e mai bine ca numai comisiunea sè le vèda: suntemu in tratatiuni in privintia acèst'a, spre a vedè de potemu inlaturã amarulu paharu ce se dà tieriei.

Gheorghiu, luandu cuventulu, intrèba, candu au sè inceteze provocãrile de desordine in acèsta tièra? Sambeta trecuta, la iesirea d'in camera, amu vedutu — dice — in vale la camera unu teneru batutu si polit'a, in locu d'a luã pre cei ce l'au batutu, l'a radica tu totu pre d'insulu. Prefectulu politiei, insotitu de suma de guardisti de d'i, cutreera stradele in fug'a mare; copii, femece, spariati, fugiau. Negutiatorii si-inchideau pravaile si spaim'a se respèndiã pretotindeneã! Pãna nu va fi ordine in tièra nu ne potemu ocupã de esterioru. Intrèba apoi pentru ce s'a adusu in giurulu camerei atãt'a potere armata. Suntemu ore amenintati de ce-va?

Presiedintele declara cã si dsa a vedutu asemenea desordine: a luatu mesurile ce se vedu si credeã cã i se va multumã.

Siedintia se susinde spre a potè comisiunea parlamentaria sè iè cunosciintia de gravele acte diplomatice d'in afara. — La redeschidere, d. G. Vernescu arèta cã e insarcinatu a citi armatori'a comunicare:

„De mai multu timpu diplomatia se ocupa de situatiunea generala a Romaniei.

„Incidentele de la Slatineanu a adusu una noua emotiune intre represintantii poteriloru garanti la Constantinopole.

Acèst'a resulta d'in una depesia a agintelui nostru d'in Constantinopole, cu data d'in 25. martiu curinte.

„Cestiunea este inca pendinte.

„Ministeriulu ni-a declarat inse, cã a datu incredintãrile sale agintiloru poteriloru d'in Bucuresci, cã ordinea interiore este asecurata.

„Totu-de-una-data ni-a promis de a comunicã comisiunii dvostre ori ce sciri ulterioare aru mai primã in acèsta cestiune.“

Dupa ce a luatu cunosciintia de acèst'a, Camer'a a trecut la ordinea dilei.

P. Mavrogheni, ministru de finantie, regreta cã in situatiunea de facia e nevoitu a vorbi despre persón'a sa. In timpii d'in urma poteã face parte d'in mai multe combinatiuni ministeriale, inse a refuzatu, cã-ci credeã cã se voru gasi omeni mai capabili ca d-sa. Daca a venitu adi, e ca sè raspunda la apelulu caldurosu ce i-a facutu vechu-i amicu, d. Lascaru Catargiu. De nu vedea unu orizonte neguros si de nu erã rogatu cu staruintia, pote cã nu veniã la potere. Sciã cã n'are sè gasèca, ca ministru, simpatie d'in partea fractiunii. Cu tote astea nu se acceptã a fi descriu cu coloru atãtu de negre de d. N. Ionescu, carui-a si-propune a raspunde. Acusatiunile principale ce i s'au adusu au fostu, cã n'a adusu nici una-data bugetelo ecilibrate, cã a facutu imprumutulu Openheim, cã a luatu cei 600,000 franci, etc. In ce privesece ecilibrarea bugeteloru, n'a avutu alta ocaziune a ecilibrà bugete de cãtu dupa 11 Februaru, la 1866; atunci deficitulu erã mare si, cu multe economie, in fine s'a ecilibratu. Bugetulu urmatoriu — cu tote silintiele d-lui Ionu Ghica, atunci primu-ministru, care si-punea tote sfortiele a se face economie — n'a potutu fi ecilibratu de cãtu cu unu deficitu de 4 milioèe. Ministeriulu d'in 1866 primesce unu votu de blamu, bugetulu se votèza in blocu ca celu d'in 1866 si, vine altu ministeriu. Candu au cadutu de la potere a lasatu imprumutulu neplatitu si, daca s'a maritu in urma detori'a flotante, caus'a nu e de cãtu maioritãtile de atunci, d'in care faceã parte si d. N. Ionescu. Unu altu pasu spre detorie e nomolulu de credite ce se cereã si se acordãu ministeriului. De ce dar' d. N. Ionescu vine sè-si eserece elocintia in contra d-lui si sè-lu faca respunditoriu de situatiunea financiara? Imputarea ce i se face pentru imprumutulu Openheim e nedrèpta. Erã una nevoia de indeplintu in tièra si ce'a ce au facutu d-loru erã imperiosu reclamatu de interesce publice. Motiunea facuta pentru votarea bugeteloru in blocu se tratèza de actu neconstitutiunale. Dar' ore nu s'au mai votatu si alta data bugete in blocu? Candu a facutu motiunea nici nu sciã cã are sè intre in ministeriu: o declara pre onèra sa. Prepunendu ca bugetele sè se voteze pre doui ani, n'a facutu de cãtu a propune sè intrãmu in constitutiune, in ce privesece bugetele. Motiunea d-sale prevede si presintarea uniu bugetu rectificativu! I se imputa cã nu vine la ministeriu de cãtu in tempu de crisa. Acèst'a e nenòrocirea dsale! Chiaru acum ministeriulu de finantie, in care a intratu, nu e de cãtu una galera. Si, ori-de-cãte ori a fostu la ministeriu, candu s'a retrasu, a lasatu situatiuni mai line si mai bune de cãtu ace'a pre care a gasitu-o candu a venitu. Ròga dar' adunarea sè voteze legile financiare, cã-ci ar' fi unu blastemu a lasã sè urmeze situatiunea de adi.

P. Carpu, polemisanu contra d-lui N. Ionescu, dechiarã cã va dà totu concursulu acestui guvern.

N. Fleva si-propune a justificã pre scurtu motiunea ce a produsu. Cu ocaziunea celoru vorbite de d-lu Costaforu, a vedutu cãtu de cutezatoriu e guvernulu intru a nesocoti respectulu câtra camera. D. ministru Costaforu

VARIETATI.

parea' că e unu generale prusianu vis-a-vi de una cetate franceza capitulata. Se sciu faptele cari au adusu pre acestu guvern. D. Carpu dîce că nu se scie daca guvernulu n'are maiortatea tieriei. Acésta' erá una necuviintia! Să banuiesce guvernulu, candu se dîce că potu fi ministerie la potere fâra a avé maiortatea tieriei. Spunendu că acésta camera nu represinta tier'a, e d'in partea domnului Carpu unu atacu contr'a d-sale insu-si, că-ci colegulu d-sale, d. Iepurénu, recunoscea mai ieri că adunarea acésta' represinta tier'a, fiindu liberu ales. Acestu ministeriu represinta reactiunea in pitiore si d-sa, democratu, nu-lu va poté aprobá. Cum represinta elu reactiunea? Prin aceea că e sustienutu de reactiune si a venitu pre cai neconstitutiunale. Ca să se impuna, a venitu să spune că M. Sa abdica si că Turcii intra in tiera! Presiune dar' a fostu candu a venitu, presiune e si acum! Va fi dar' contr'a ministeriului. Pre langa finantie mai e si cestiunea Strusberg, si d. Costaforu a sustienutu pre concesionariu. Cum sè stèe dar' la potere unu ministru — care, in locu d'a fi avocatulu tieriei, — s'a pronunsiatu contr'a tieriei? Teoriele d-lui Carpu nu sunt ale principiilor. Calea adeveratu buna e d'a nu cautá la persone, ci la idee. Sfersindu, d. Nicolae Fleva areta, că in situatiuni ca cea presinte, candu una simpla manifestare provoca conferintia la Constantinopole, nu potu stá la potere ministrii servili. Acea manifestare erá una protestare a latinítatii contr'a germanismului, si noi adi trebuie sè aretámu, că in tiera nu e desordine si că ea nu vrè sè sustiena de cátu ministrii veniti constitutiunali! Disolvati camera si vedeti ce vrè tier'a, inse sè nu faceti alegerile cu baionet'a, nabusiadu vocea ei, cum ati incercatu sè faceti chiaru cu camera. Ministrii de la 1866 nu s'au pocaitu inca: sciu toti cum au intielesu si intielegu ei libertatea!

Costaforu protesta in contr'a cuvintelor dîse de la tribuna contr'a natiunii germane. Dreptulu de intrunire e ascuratu ori-cui, si nu trebuie sè dâmu essemplu de barbaria. Adunarea de la Slatinénu erá una serbare in onorea regelui-imperatu Vilhelmu, adunare liniscita. Ea a fostu impededata, anchet'a se urméza, si adeverulu se va cunosce intr'una dt.

Se cere inchiderea discusiunii. — P. Gradisténu o combate. — C. Blarembergu o sustiene.

Costaforu roga adunarea sè termine adi cestiunea ministeriale, ér' dlu primu-ministru, Lascaru Catargiu, declara, că neinchiderea discusiunii o iè ca unu votu de neincredere.

N. Ionescu constata, că primulu ministru cere ceva enorm: vrè sè scape de blamulu motivatu si indirectu, sè i se voteze neincredere séu incredere, facundu d'in inchiderea discusiunii cestiune ministeriale. Nu e cestiune devotu de blamu, ci de unu votu de neincredere: e vorba d'a se vedé de pote veni in camera unu ministeriu care nu e expresiunea ei. Dupa esplicările date de presiedinte, d. Cogalnicénu protesta contr'a faptei dlui primu-ministru d'a face d'intr'una cestiune de regulamentu una cestiune ministeriale. — D. primu-ministru areta, că si dupa inchiderea discusiunii voru stá sè se voteze si motiunea.

Se pune la votu cu bile — dupa cererea dreptei — inchiderea discusiunii si rezultatulu este: Votanti: 123 deputati; majoritatea absoluta: 62 voturi; bile albe pentru 56, bile negre contr'a 66. — Presiedintele declara că adunarea n'a admisu sè se inchida discusiunea.

Primulu-ministru cere că sè li se acorde (ministriilor) cinci minute spre a se consultá.

Siedinti'n se suspinde pre cinci minute. La redeschire, d. primu-ministru declara că — precum au spusu că considera votulu — dloru se retragu, si spre a poté comunicá rezultatulu celor ce se voru otari, roga ca mane sè se anuncie siedintia publica.

Siedinti'a se radica si cea viortoria se anuncia pre mane.

Siedinti'a de la 16. mart. 1871.

Tóta politi'a capitalei populéza curtea Mitropoliei: guardistii de dt sunt insirati pre totu dealulu. Gardele intrate pro la intrările in Camera. — Tribunalele pline de publicu.

Siedinti'a se deschide la 12½ dupa amédi, sub presiedinti'a dlui Nic. Paclénu, presiedinte. — Presinti la apelulu nominalu 105 deputi si toti siése ministrii. — Sumariulu se aproba.

D. primu-ministru, L. Catargiu, declara de la tribuna că, in urm'a votului de ieri, ministrii si-au depusu demisiunile in man'a Domnitoriului, dar' M. Sa i-a insarcinatu a citi unu decretu. Dsa dá citire decretulu prin care Mari'a Sa declara că Adunarea deputatiloru este si remane disolvata, si nouele alegeri urméza a se face in termenulu prevediutu de lege.

Deputatii, sculandu-se de pre bance, iesu cu strigáte de: urá! Traiesca Roman'a si Constitutiunea!

Estrasu d'in „Romanulu.“

* (Cu bucuria) inregistrámu multirea barbatorilor de specialitati erudite si a nume, Dlu Teodoru Rosiu, preutu gr. cat. si profesorulu la gimnasiulu romanu de Beiusiu, depuse dílele acestea essamenulu profesorulu inaintea comisiunii regesci de la universitatea pestana si fu aprobatu d'in fisica si matematica pentru gimnasiulu intregu, cu limb'a propunerei roman'a si magiar'a.

** (Anunciu importantu.) Pana in S. serbatori va est de sub litografia importantulu Tablou cu scena logodnei si casatoriei lui Negoe-Voda cu Despin'a Domn'a, fet'a cneidiului Ladiaru, alu Serbiei, la anulu 1500. Serbare prea frumoza ce s'a petrecutu in vechi'a resiedintia d'in Curtea-de-Argesiu, facia cu reprezentantii trimisi de Ungaria, Serbia si Polonia, dupa unu originalu vechiu gasitu de sub-semnatulu, in patru coltiuri ale tabloului se va areta 3 portrete vechi ale Domnitoriloru Bulgariei si portretulu lui Negoe V. V. domnulu Romaniloru, ce au fondatu Curtea-de-Argesiu, solemnitare in splendore ei, cu mai multe domnitie si cneidiulu Ladiaru, cum si cu mitropolitulu Macarie, ce binecuvintéda nunt'a si care rudesce si infratiese ambale natiuni ortodosse. Pretiulu unui tablou pre hartie buna, cola mare litografica, este de 3 lei noui. Doritorii voru face cererile dloru d'in vreme, cu trimitere de bani d'adrepulu, de la sub-semnatulu, calea Vacaresci, nr. 151, in Bucuresci. — Editoru, majoru D. Pappasoglu.

Bibliografia. „Compendiu generalu de Statistica“

de D. B. Alexandre, editura lui Paulu Cieslar, in Gratiu, au estu de sub tipariu. Opulu in formatu 16. mare, cuprinde 20 cole, hartia frumoza, tipariulu desu si meruntu. Asupra valorii interne nu potemu face asta-data recensiunea, pentru că pana acum'a ni-a lipsitu timpulu fisicu d'a percuré volumele intregu. Opulu inse, implendu una lacuna semtita in literatur'a nostra, credemu că este binevenitu si va fi bine primitu d'in partea publiculuu cetitoriu. Pretiulu pentru Austria 2 fl. v. a. pentru Romania 5 lei noui. Dupa parerea nostra, ar' fi fostu intru interesulu editorulu d'a se vinde cartea cu pretiu mai scadiutu, că-ci trecerea este mai mare candu si celoru cu mediuloce mai pucine li-se usioréda cumperarea.

De altmintrea avemu sè insemnámu, că acestu pretiu mai urecatu, este pretiulu de libraria, că-ci DD. prenumeranti, cari se insinuase mai de tempuriu, voru trage cartea cu pretiulu scadiutu de 1 fl. 50 cr. pentru Austria si 4 lei noui pentru Romania.

Totodata lasámu sè urmedie „Indicele“ care cuprinde in ord. Alfab.: Angli'a, Ostrunguria, Belgiu, Dani'a, Francia, Germania, Grecia, Elvetia, Spania, Itali'a, Lichtenstein, Luxemburg, Muntenegru, Olandia, Portugalia, Romania, Russia, Sved-Norveg. Serbia, Turcia, — apoi Tablouri si comparatiuni, si statele celoru lalte Continente.

Autorii intrebuintati sunt: Balbi, Dr. Farr, Macaulay, Colb, Bracheli, Schach, Ungevitte, Lejean, Buschen, Lord Palmerston, Stössel, Francini, Frundescu, apoi mai multe carti periodice: almanaculu romanu, etc.

La tote librariile d'in Bucuresci se afla de vendiari, cu pretiuri scadiute, urmatoriele scrieri ale dlui Eliade Radulescu: Poesiele volumulu I. (Lirice), 8 lei noui. Poesiele volumulu II. (Anatolida, poema) 6 l. n. Poesiele volumulu III. (Fingal poema) 5 l. n. Ecuilibrulu intre antitese, 9 l. n. Curierulu de ambe sesse 5 volume, fia-care volumu cu 6 l. n. Biblioteca portativa 5 volume, fia-care volumu cu 3 l. n. Bibli'a ilustrata 8 l. n. Biblicele séu notitie istorice, filosofice, religiose si literarie a supra bibliei, 10 l. n. Mémoires sur l'histoire de la régénération Roumaine ou sur le sérénements de 1848 accomplis cu Valachie, 7 l. n. Le Protectorat du Czar, 3 l. n. Tandalida, poema eroica, 1 l. n. Cobza lui Marinica (satira), 84 bani. Istoria Romaniloru, 1 l. 59 b. Institutiunile Romaniloru, partea I si II, impreunata cu unirea si unitatea, 1 l. 68 bani. Proprietarii si satenii, 84 bani. Cristianismulu si catolicismulu, 1 l. 68 bani. Literatura si politica, 40 bani. Legalitatea, fóia politica, literaria si scientifica, 10 l. n. Pace séu insocire intre averea nemiscatoria 50 bani. Imnulu creatiunii, 40 bani. Epistole si acte ale ómeniloru miscării d'in 1848, 84 bani. Descriptiunea Europei dupa tractatulu d'in Parisu, 1 l. n.

Contribuiri

pentru ajutorarea ranitorilor, veduvoloru si orfaniloru fratiloru nostri francesi cadinti in lupta pentru patria strabuna.

Prin staruinti'a D. Alesandru Sterca Siulutiu, jude primariu in Halmagya, au incursu la comitetulu d'in Blasiu urmatoriele colecte:

DD. Alesandru Sterca Siulutiu 2 fl. 10 cr., Petru Ciunganu, jude comunale, Andreiu Puticiu, notariu, Nicolae Robu, notariu, câte 1 fl. Mihaiu Nicula, Mavis Georgu, Petru Iocu, Georgiu Bolotiu, Ilie Matheiu, Dumitru

Siandru, Nicolae Banciu, Ionu Petrica, Mitru Mania, Tom'a Mursa, Adamn Grui'a, Ionu Bor'a, Dumitru Indresiu, Vucu Piseu, Georgiu Butariu, Petru Inecu, Avramu Petreanu, Mihaiu Iovu, Todoru Radu, câte 50 cruceri. Samsonu Oncie, Iosifu Dereu, Grigoru Nicor'a câte 30 cr.; Georgiu Vasiu, O. Miclutiu, Dumitru Valea, Iosifu Motica, Antonie Vladu, câte 20 cruceri. Sum'a 16 fl. 50 cr.

La indemnul Dsale, prin zelosulu notariu comunale, D. Elia Baltescu:

DD. Elia Baltescu notariu 2 fl. 10 cr. Ioane Grou not. 2 fl. Neubauer János, Kádár György, Guttman B. Samuel, Bernhardt Spiczter, Todoru Mihailoviciu, Danielu Papp jude cerc., Schiller Leopold arendatore, Nicolau Butariu preotu, Simeonu Moldovanu, Arseniu Bircusiu preotu, Georgiu Mihailoviciu, Georgiu Busia, Georgiu Lucaciu economu, câte 1 fl., N. N. si R. B., câte 20 cr. Sum'a totale 17 fl. 50 cr.

Prin d. Wisthniuch in Illi'a (cottulu Huniadorei): d. Ioane Erdélyi proprietariu 2 fl. Stojka György 2 fl. Ignatz Löwinger, Ionas Kohn si Reiner Moses, câte 1 fl. Rátz Imre, Homburg Henrik, dr. Iancsó, Z. Arnigo, Zacharia Popu, câte 50 cr. Vas. Munteanu 40 cr. Ioane Popoviciu 30 cr. Rátz Demeter, Pávics József, Brauer Vilmos, câte 20 cr. Sum'a 10 fl. 80 cr.

Sciri electrice.

Monacu, 5. aprile. 42 de professori si universitati de aici au tramisu lui Dollinger una adresa, in carea si-au exprimat consentientulu cu tinent'a lui facia de cestiunea infallibilitatii si l'au provocatu sè persevereze in lupt'a penta adeveru.

Parisu, 5. aprile. Arci-episcopulu de Parisu fu acusat de crim'a contr'a securitatii statului si in urm'a acésta' fu arestatu.

Versalia, 5. aprile, 9½ ore ser'a. Insurgentii d'in forturile Issy si Vanves continua a bombardá redutul Chatillon; preste nopte atacara podulu de la Sèvres, fure inse respinsi. Guvernulu d'in Parisu a ordonatu inrolarea tineriloru si barbatoriloru necesatoriti de la 17 pana 35 de ani. — Diurnalulu „Mot d'Ordre“ concede, că gardele natiunale au avutu perderi seriose. — Cluseret a luat comand'a suprema a supra insurgentiloru.

Marsilia, 5. aprile. Aici e linisce perfectata; 500 prisioneri fure dati tribunalulu martala.

Madridu, 5. aprile. Senatululu a alesu pre Santa Cruz de presiedinte, pre Cordova, Figueroa, Madrazi si Silvela de vice-presiedinti. Se accepta una echimbare de ministeriu in sensu progresistu.

Bucuresci, 5. aprile. Ministrulu de rebeleu ordoná comandantiloru de truppe d'in capitala, ca patrullele sè nu sufera pre strade nice una intrunire de mai multe ca trei persone. In casu de renitentia, dupa-ce i voru fi provocatu de trei ori sè se imprascia, se potu folosi indata de armele de focu. Pre stradele, cari respundu la palatulu domnescu, nimenea nu pote sè amble fara concessiune, séu iara sè fia insocitu de soldati pana la punctele de esire ale stradiloru respective. (Acésta depesia porta unu caracteru privatu; acceptámu sciri autentice in acésta privintia. Red.)

Monacu, 6. aprile. Se accepta interdictiunea proclamarii infallibilitatii. Dollinger fu chiamatu la regele, unde petrecu tota noptea. Regele consenti cu procedur'a lui Dollinger, lu-incuragiá sè persevereze si i promise scutul séu pentru tote casurile. Dollinger, ca representante alu regelui, va esecutá spalarea pitioriloru. Intre ultramuntani domnesce mare iritatieune; arciepiscolulu vrè sè induplece pre rege, ca sè si revoce aceste despu-setiuni.

Parisu, 6. aprile. Totu siesulu de la Chatillon este ocupatu de truppe; pentru a crutiá versarea de ränge, nu s'a ordonatu inca nice unu atacu a supra forturiloru Issy si Vanves, cari, la momentulu binevenitu, voru cadé d'impreuna cu Parisulu.

Bucuresci, 6. aprile. Senatululu are de cugetu sè tramita principelui una adresa, in carea si va exprima indignatiunea a supra conduitei partitei usurpatoria. La propunerea intregulu ministeriu se va intentá processu de lesa-majestate contr'a ex-ministrului I. Ghic'a.

Petrupole, 6. aprile. In Moscovi'a se va tinent unu nouu congressu alu slaviloru. Slavii se voru invitá, sub cuventu, de a partecipá la una espusetiune politechnica, carea va avé locu in Moscovi'a.

Propriet., edit. si red. respundiet.: ALES. ROMANU.